24 Σεπτεμβρίου 2026

Η Παναγία η Μυρτιδιώτισσα

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

Κανένα πρόσωπο, κανένας άγιος, δεν έχει τόσα ονόματα, όσα έχει η Μαρία η «Κεχαριτωμένη». Ονόματα, που αναφέρονται στην αρετή της: Άσπιλη, Αμόλυντη, Αγνή, Αγία, Παναγία. Ονόματα, που αναφέρονται στη θέση, που κατέχει τώρα στον ουρανό: Βασίλισσα, Παντάνασσα, Πλατυτέρα, Ενδοξότερα των Χερουβίμ. Ονόματα, που αναφέρονται στις εικόνες της: Πορταΐτισσα, Ρόδον το Αμάραντον, Γαλακτοτροφούσα, Δεομένη, Τριχερούσα. Ονόματα, που αναφέρονται στα σημεία και τα θαύματά της: Γρηγορούσα, Γοργοεπήκοος, Φανερωμένη, Ελεούσα, Γιάτρισσα. Ονόματα, που αναφέρονται στους τόπους, που τιμάται ιδιαιτέρως

κάποια εικόνα της: Παναγία της Τήνου, Προυσώτιοοα, Χοζεβίτισσα, Μυρτιδιώτισσα.

Το τελευταίο όνομα έχει σχέση με τη σημερινή γιορτή. Είναι της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας. Η ίδια η Παναγία είναι παντού. Αλλά κάθε τόπος της δίνει και ένα όνομα, για να θυμίσει κάποιο γεγονός, κάποιο ή κάποια θαύματα της Παναγίας. Σήμερα λοιπόν γιορτάζει η Μυρτιδιώτισσα. Πρόκειται για γιορτή δεμένη με το νησί των Κυθήρων, αλλά που ξαπλώνεται και σ' ολόκληρο τον ορθόδοξο χώρο. Όπως το νερό, που βγαίνει μεν από μία πηγή, αλλά μετά γίνεται ρυάκι και ποτάμι και ποτίζει όλο τον κάμπο.

Δύο τα κυριότερα στοιχεία της γιορτής: Η εικόνα και το θαύμα. Μία εικόνα της Παναγία βρέθηκε θαυματουργικά στα Κύθη-ρα, ανάμεσα σε μυρσίνες, που μοσχοβολούσαν. Γι' αυτό και ονομάστηκε «Μυρτιδιώτισσα». Και το δεύτερο στοιχείο είναι τα θαύματα, που έκανε η εικόνα αυτή. Βεβαίως οι άπιστοι δεν τα δέχονται αυτά, όπως επίσης και οι αιρετικοί, όπως οι Χιλιοστές και οι Προτεστάντες. Αλλά και από τους λεγόμενους ορθοδόξους μερικοί θεωρούν υπερβολές ευσέβειας το να τιμάμε μία εικόνα ή τα θαύματα κάποιας εικόνας. Υπερβολή υπάρχει, όταν τιμάμε την Παναγία περισσότερο από το Χριστό, τον Υιό και Θεό της. Η Παναγία είναι άνθρωπος, θεωμένος κατά χάρη. Ο Χριστός είναι «κατ' ουσίαν» Θεός.

Εύρεση της εικόνας

Μία εικόνα λοιπόν τιμάμε, αλλά και το θαύμα της εικόνας. Θαύμα! Να κάτι, που αμφισβητούν οι άπιστοι. Και όμως, το θαύμα είναι η φυσική κατάσταση για το Θεό. Το θαύμα είναι μπροστά μας, αρκεί να έχουμε ανοικτά τα μάτια μας. Όπου κι αν στρέψεις τα μάτια σου, θα δεις θαύματα. Όλος ο κόσμος είναι ένα θαύμα. Όλος ο άνθρωπος είναι ένα θαύμα. Όλη η ιστορία είναι ένα θαύμα. Όλη η Εκκλησία είναι ένα θαύμα. Ο κόσμος και η ιστορία είναι ένα υφαντό, που κέντησε ο Θεός με τη βελόνα, που λέγεται θαύμα! Το ένα θαύμα ακολουθεί το άλλο. Και με θαύματα συρράπτεται όλη η ζωή μας. «Και θαύμα συνάπτεται θαύματι» (Χρυσόστο-μος. Ε.Π.Ε. 9,240).

Τρία θαύματα είναι συνδεδεμένα με την εικόνα της Μυρτιδιώτισσας.

1.Το πρώτο είναι η εύρεσή της. Παράξενο πράγμα φαίνεται να βρεθεί κατά

θαυματουργικό τρόπο μία εικόνα; Αλλά σας ρωτώ; Π ο ιό είναι δυσκολότερο, να κατασκευαστεί μία εικόνα ή να δοθεί από τον κατασκευαστή της αυτή η εικόνα; Ασφαλώς το πρώτο. Ε, λοιπόν, ο Θεός, που έκανε το δυσκολότερο, δεν μπορούσε να κάνει το ευκολότερο; Το δύσκολο: Ο Θεός κατασκεύασε από ανθρώπινο υλικό την εικόνα, την ύπαρξη, που λέγεται Παναγία. Αυτός που έκανε το δύσκολο, έκανε και το πολύ εύκολο. Έκανε να βρεθεί η εικόνα της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας.

Θαύμα γίνεται! Έχουμε την εύρεση αγίας εικόνας. Και, δόξα τω Θεώ, γίνονται τέτοια θαύματα, και είναι αυτά τα μεγαλύτερα και σπουδαιότερα. Αφού τέτοιες ευρέσεις γίνονται, η εύρεση της Μυρτιδιώτισσας δεν μπορούσε να γίνει;

2.Τό δεύτερο θαύμα της εικόνας της Μυρτιδιώτισσας έχει σχέση μ’ ένα παράλυτο, που θεραπεύτηκε. Δύσκολο; Όχι. Ο Χριστός ανέστησε τόσους παραλύτους και δεν θα μπορούσε να δώσει στη Μητέρα του τη χάρη να θεραπεύσει ένα παράλυτο, όταν ο ίδιος στους Μαθητές του είπε, ότι όποιος πιστεύει σ’ Αυτόν «θα κάνει πολύ μεγαλύτερα απ’ αυτά»; (Ιωάν. 14,12).

Θαύμα παραλύτου. Τέτοιο θαύμα ζητάει και η εποχή μας. Ο Χριστός θεράπευσε παράλυτα σώματα με το θαύματά του. Το σπουδαιότερο, θεράπευσε παράλυτες ψυχές με το λόγο του.

3. Το τρίτο θαύμα της εικόνας της Μυρτιδιώτισσας έχει σχέση με φρούριο των Κυθήρων, που το έσωσε η θαυματουργή εικόνα από σεισμό. Φρούρια πολλά σείονται σήμερα. Κινδυνεύουν να πέσουν τα φρούρια, τα οχυρά της πίστεως, της ελπίδας, της αγάπης. Αν μπορούν όλα τα πολυβόλα και όλοι οι πύραυλοι του κόσμου να γκρεμίσουν τον ήλιο από τη θέση του, άλλο τόσο μπορούν οι βλασφημίες και οι ασέβειες να γκρεμίσουν τον Ιησού Χριστό από το θρόνο της θεότητας. Αλλά ο Χριστός δεν είναι παραμύθι. Είναι το ιστορικό πρόσωπο, που λάμπει μέσα στους αιώνες με το θεϊκό του μεγαλείο.

Το σπουδαιότερο θαύμα

Είδαμε ορισμένα από τα θαύματα, που έκανε και κάνει η Υπεραγία Θεοτόκος. Οι άνθρωποι επιζητούν θαύματα, για να πιστέψουν. Μικρά είναι αυτά που ζητούν. Το μεγάλο θαύμα δυστυχώς δεν το ζητούν. Κι όμως αυτό το θαύμα έχει γίνει εκατομμύρια φορές μέσα στην ιστορία της Εκκλησίας. Είναι η αλλαγή των ανθρώπων. Αν εμείς οι χριστιανοί πιστέψουμε δυνατά στον Ιησού Χριστό και με τη χάρη του καθαριστούμε, μοσχοβολήσουμε σαν τις μυρτιές, θ’ αποτελούμε την καλύτερη διαφήμιση του Ευαγγελίου.

Πηγή: *Αρχιμ. Δ. Αεράκη, «Κλήματα της Αμπέλου» -αποσπάσματα.*